СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК»

Освітньо-професійна програма	«Облік, аудит та оподаткування»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Обліку, аудиту та оподаткування
Тип дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	**Зоріна Олена Анатоліївна**, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/zorina-olena-anatoliyivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail), сторінка курсу в Moodle	E-mail: OAZorina@nasoa.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
Обсяг	Денна форма навчання					
	4	120	20	22	78	залік
	Заочна форма					
	4	120	4	2	114	залік

Опис дисципліни	**Навчальна дисципліна: «Управлінський облік»** є вибірковою компонентою навчального плану. **Мета вивчення навчальної дисципліни** полягає в формуванні у майбутніх спеціалістів теоретичних знань і практичних навиків з організації та методики управлінського обліку, його удосконалення з урахуванням прогресивного зарубіжного досвіду, використання облікової інформації для прийняття ефективних управлінських рішень. **Завдання вивчення навчальної дисципліни**: формування знань про зміст управлінського обліку, його принципах і призначенні; засвоєння теоретичних основ визначення витрат і результатів виробничої діяльності підприємств; обліку витрат виробництва і збуту за видами, місцями формування і об'єктами калькулювання; вивчення порядку реєстрації, обробки, аналізу, передачі облікової інформацію у тому вигляді, що відповідає вимогам управлінського персоналу; вивчення сучасних систем виробничого обліку, стандарт-костингу, директ-костингу, абзорпшен-костингу і особливостей їх застосування на підприємствах різних галузей економіки; використання інформації управлінського обліку для прийняття управлінських рішень і оцінки їх ефективності.

	Формат проведення дисципліни: лекції, практичні заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Програма навчальної дисципліни	**Змістовий модуль 1. Організація управлінського обліку та планування витрат задля формування системи бюджетів на підприємстві** Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку, його взаємозв'язок з фінансовим обліком Тема 2. Витрати підприємства: класифікація та поведінка Тема 3. Організація обліку і контролю за центрами відповідальності Тема 4. Бюджетування та контроль: сутність, порядок організації та здійснення **Змістовий модуль 2. Калькулювання витрат та моделі прийняття управлінських рішень на основі аналізу взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток»** Тема 5. Основи калькулювання та методи обліку витрат і калькулювання Тема 6. Системи обліку і калькулювання за повними, за змінними та за нормативними витратами Тема 7. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку Тема 8. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень
Методи навчання	Для ефективного засвоєння дисципліни використовується поєднання традиційних та інтерактивних методів навчання, що сприяють формуванню як теоретичних знань, так і практичних навичок: традиційні (лекції, дискусії, робота з літературою, самостійне опрацювання навчального матеріалу); практичні (розв'язання задач і практичних ситуацій, виконання розрахунків, складання бюджетів і кошторисів, калькулювання собівартості продукції, аналіз управлінської звітності), інтерактивні (кейс-метод, ділові ігри, групові проєкти, тренінги та воркшопи); дослідницькі (підготовка наукових доповідей, рефератів і статей, аналіз практики діяльності підприємств, проведення міні-досліджень); цифрові (використання систем дистанційного навчання, використання онлайн-платформ, моделювання управлінських рішень за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення); контролю і самоконтролю (усний, письмовий, тестування тощо).
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи MicrosoftTeems та Moodle для дистанційного навчання
Політики навчальної дисципліни	***Політика щодо академічної доброчесності.*** Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОА є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 26 червня 2026 р., протокол № 15. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОА та Положення про академічну доброчесність НАСОА у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.4.17.2 Положення про академічну доброчесність НАСОА, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми».

	Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. ***Політика щодо перескладання.*** Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом. ***Політика щодо оскарження результатів оцінювання.*** Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 24 квітня 2020 р., протокол № 8 (зі змінами та доповненнями, протокол від 04 листопада 2025 р. №4).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Податковий кодекс України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text
2. Закон України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні", затверджений Верховною Радою України. 16. 07. 99 р. № 996-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджений наказом МФУ від 29.11.1999 № 290. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджений наказом МФУ від 31.12.1999 р. № 318. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text
5. Голов С.Ф. Управлінський облік: Підручник. К. «Центр навчальної літератури», 2023
6. Задорожний З.-М. В., Муравський В. В., Семанюк В. З., Омецінська І. Я. Управлінський облік: навч. посіб. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2023
7. Зоріна О. А. Впровадження системи управлінського обліку на підприємстві: організаційний аспект. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*. 2022. №9. URL: https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-9-8260
8. Зоріна О. А. Системи калькулювання собівартості «директ-костинг» та «абзорпшен-костинг»: порівняльна характеристика. *Формування ринкових відносин в Україні.* 2022. № 9 (256). С. 16-20 URL: http://dndiime.org/wp-content/uploads/2022/12/9-2022.pdf
9. Зоріна О. А. Маржинальний аналіз як важливий інструмент прийняття управлінських рішень. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2022. № 11 (258). С. 11-16 URL: http://dndiime.org/wp-content/uploads/2023/02/11_2022.pdf
10. Зоріна О. А. Взаємозв'язок управлінського обліку та управлінського контролю: особливості та етапи впровадження на підприємстві. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. праць. Спеціальний випуск.* 2024. DOI: 10.31767/nasoa.2024. si02
11. Зоріна О. А., Зорін А.В.. Імплементація процедур управлінського обліку в процедури системи управлінського контролю: координація інструментарію. *Статистика України,* 109(2), 110–117. DOI: https://doi.org/10.31767/su.2(109)2025.02.11
12. Зоріна О. А., Зорін А.В.. Стратегічний управлінський облік та його роль в управлінському контролі: теоретичний аспект. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. праць.* № 1-2, 2026. DOI: 10.31767/nasoa.2026. XX
13. Шевців Л.Ю. Стратегічний управлінський облік і аналіз: навч. посіб. Львів: ГАЛИЧ-ПРЕС. 2025 – 504 с. ISBN 978-617-8483-29-6

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю студент отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то студент вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Управлінський облік» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях, у т.ч.:	
	- розв'язання практичного завдання, написання обґрунтованих аналітичних висновків	Від 1 до 4 балів
	- розв'язання теоретичного завдання	1 бал
	- усне опитування, участь у навчальній дискусії, тестування	1 бал
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 11 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 11 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимальна оцінка – 30 балів

Заочна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях	-
КОНТРОЛЬНА РОБОТА ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	Тестовий контроль	Від 0 до 70 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимальна оцінка – 30 балів

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка в балах**	**Оцінка за шкалою ECTS**	
Екзамен		**Оцінка**	**Пояснення**
Відмінно	**90-100**	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються

Добре	**82-89**	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналізу можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
Задовільно	**64-73**	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
Незадовільно	**35-59**	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри обліку, аудиту та оподаткування. Протокол № 1 від 28 серпня 2026 р.